

מנהלים יקרים!

פרשת במדבר - המשכן מרכז חניית בני ישראל במדבר, ירושלים המרכז והלב הפועם של עם ישראל – 55 שנים לשחרור ירושלים עיר קודשנו נבקש להקדיש את דברי התורה לעילוי נשמתו הטהורה של הרב הצדיק הרב שמחה הכהן קוק, רבה של רחובות שהלך השבוע לעולמו. הרב שהיה מתלמידי כפר הרואה זכה והקים את עולמה של התורה ברחובות, ייסד בה את הישיבה התיכונית ושימש בקודש בעיר במשך עשרות שנים רבות. תהיה דמותו ותורתו נר לרגלנו.

בפרשת השבוע משה מסדר את מחנה ישראל לקראת המסע לארץ ישראל. מחנה ישראל מסודר בצורה כזו שהמרכז, הלב הוא המשכן, השכינה, מקומו של הקב"ה. המעניין הוא שמבנה זה לא נשאר רק במדבר אלא נכנס עם בני ישראל גם לארץ ישראל. אמנם נחלות השבטים בארץ לא היו זהות לסדר הדגלים במדבר אולם המבנה העקרוני של שלוש מחנות המקיפים את המשכן / המקדש המהווה את הלב הפועם של העם והארץ נשמר גם בארץ ישראל. כך כתב הרמב"ם בהלכות בית הבחירה פרק ז:

"שלוש מחנות היו במדבר: מחנה ישראל והוא ארבע מחנות. ומחנה לוי, שנאמר בה: "וסביב למשכן יחנו" (במ' א:נא). ומחנה שכינה והוא מפתח חצר אהל מועד ולפנים. וכנגדן לדורות: מפתח ירושלים עד הר הבית כמחנה ישראל, ומפתח הר הבית עד פתח העזרה שהוא שער ניקנור כמחנה לוי, ומפתח העזרה ולפנים מחנה שכינה. והחיל ועזרת הנשים מעלה יתירה בבית עולמים..."

הלב הפועם של עם ישראל הוא המשכן, השראת השכינה, המקום בו מדבר ה' עם עם ישראל פנים אל פנים, המקום ממנו יוצאת ההוראה לעולם כולו.

השבוע נקרא את פרשת במדבר וביום ראשון נציין 55 שנים לשחרורה של ירושלים. זכינו אנו, הורינו, ילדינו ותלמידנו לגדול בדור של גאולה, בימים בהם שב עם ישראל לארצו וכונן בה את ביתו הלאומי בריבונות ישראלית. אנו זוכים לחיות בדור בו מתגשם חזון הנביאים הידוע "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים". אנו זוכים לחיות בדור ששחרר את הר הבית, אנו זוכים לראות באיחודה של העיר שחוברה לה יחדו. למרות המנסים לערער על זכותנו בהר הבית, על זכותנו לריבונות מלאה בירושלים אנו זוכים לראות בהתרחבותו והתחדשותו של ירושלים. עלינו לזכור כי לירושלים תפקיד מרכזי "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים". ירושלים היא לב האומה ולב העולם, ירושלים היא אורו של עולם.

"והנצח זו ירושלים" - מה יש בה בירושלים שעושה אותה לעיר נצחית?
נצחיותה של ירושלים היא בכוח המחבר שלה, "ירושלים הבנויה כעיר
שחוברה לה יחדו" עיר שעושה כל ישראל חברים, דורשים חז"ל שזוהי
העיר המאחדת ומאגדת את הכל אליה, עיר שעושה כל ישראל חברים.
"ירושלים לא נחלקה לשבטים" - ירושלים לא שייכת לשבט אחד, היא
שיכת לכלל ישראל.

הרב משה צבי נריה זצ"ל נשאל מדוע לא זכינו לשחרר את ירושלים כבר
במלחמת השחרור? מדוע נאלצנו לחכות עוד 19 שנה עד שזכינו לאיחודה
של ירושלים?

השיב הרב: במלחמת השחרור עדין לא היינו צבא מאוחד, מאוחר יותר עם
הקמת צה"ל זכינו לאיחוד ירושלים, רק בכוח האחדות ניתן להגיע לדברים
גדולים.

דוד המלך אומר בספר תהילים: "ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה
יחדו". פסוק זה נתפרש בתלמוד הירושלמי וכך גם במדרש, "עיר שהיא
עושה כל ישראל חברים" לעומת זאת בתלמוד הבבלי נדרש פסוק זה: "לא
אבוא בירושלים של מעלה עד שאבוא בירושלים של מטה". ירושלים של
מטה מכוונת כלפי ירושלים של מעלה, דהיינו ההתייחסות היא לחיבור
העיר עצמה ולא לתושביה.

לכאורה שתי דרשות נפרדות לפנינו, אולם בעיון עמוק נמצא ששתי דרשות
אלו מכוונת לנושא אחד. כל עיר בירה בעולם מחברת את אזרחי המדינה
ומלכדת אותם, אך מירושלים, בירת הנצח של העם היהודי, מעצם היותה
עיר הקודש והמקדש, נובע חיבור פנימי. ירושלים של מטה מכוונת כלפי
ירושלים של מעלה. יהודי מישראל העולה לירושלים, אינו עולה רק לזו של
מטה, הוא עולה גם לירושלים של מעלה. בעלייתו לירושלים הוא משחרר
עצמו מן העניינים הפרטיים, מחיי ההווה שלו ומתחבר לחיי הנצח, וכאשר
עולים כולם לירושלים אזי הם מתאחדים ומתלכדים, שכן הם עולים
לירושלים של מעלה. נמצא, אפוא, שהיא מכוונת כלפי ירושלים של מעלה
אבל עושה כל ישראל חברים זה לזה.

חז"ל הרחיבו את דבריהם על חובתו של כל יהודי להשתדל בטובתה של
ירושלים ואמרו: "דור שאינו נבנה בימיו מעלין עליו כאילו הוא החריבו".
שאל בעל ה"שפת אמת", ניחא לא נבנה אבל מדוע כאילו הוא החריבו?
ותירץ, בניינה של ירושלים ובנינו של בית המקדש אינו דבר חד פעמי אלא
תהליך ארוך ומתמשך. כל דור מניח את הנדבך שלו עד שתסתיים הבניה
והבניין יעמוד על תילו. יוצא, אפוא, דור שלא הניח את הנדבך שלו ולא
תרם את חלקו, כאילו הוא החריבו. כאשר נחגוג כולנו את יום שחרורה
ואיחודה של עיר הקודש ירושלים, נוסיף אנו את הנדבך שלנו: נגביר

אהבת חינוך, נרבה אחווה בעם ישראל ונוסיף רעות ביננו, ובכך נזכה להגשמת דבריו של רבי יהושע בן לוי כפי שמבוא במסכת דרך ארץ: "אמר להם הקב"ה לישראל אתם גרמתם להחריב את ביתי ולהגלות את בני, היו שואלים בשלומה של ירושלים ואני נותן לכם שלום."

עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים ... העמידה בשערי ירושלים הינה סיומו של מסע ארוך, מסע אשר מתחיל בפרשת השבוע במדבר, בו מתארגן עם ישראל לפי שבטים, מול הדגלים מסביב למשכן מתוך מטרה לכבוש את הארץ המובטחת ולבנות את בית המקדש. זכינו אנו דור של גאולה לעמוד בסיומו של המסע אל מול פני הכותל המערבי ולומר תודה. חובה עלינו להרגיש כרצים במרוץ השליחים. מרוץ אשר התחיל במדבר סיני ומסתיים בשערי ירושלים.

נזכה כולנו להוסיף בכוח האחדות לקרב הגאולה ונזכה לבניין ירושלים וביהמ"ק. נפעל כולנו להמשיך ולחזק הקשר של לתלמידנו לירושלים, נחזק הכסופים והגעגועים לבניין ביהמ"ק. נזכה לפגוש את תלמידנו בריקוד הדגלים המסורתי בירושלים, ובכל בתי החינוך נציין את שמחת יום ירושלים בתפילה חגיגית, בשמחה ברחובותיה של עיר, ובע"ה תתקיים בנו התפילה "ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשכון בתוכה כאשר דיברת.."

שבת שלום ומבורך

שושנה נגר